

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

XXII-ТО ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

IV РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 1

София, петък, 14 ноември

1930 г.

Откриване и 1. заседание

Вторник, 28 октомври 1930 година.

Въ 16 ч. 45 м. г. г. народните представители от всички парламентарни групи почнаха да влизат въ заседателната зала на Народното събрание и да заемат мѣстата си.

Председателят на Народното събрание г. Никола Найденов, подпредседателят г. г. Александър Христовъ и Василь Димчевъ, последвани от г. г. министритѣ, начело съ министър-председателя г. Андрей Ляпчевъ, въ 17 ч. влязоха въ залата, посрещнати съ ставане на крака и бурни ржкоплѣскания отъ сговориститѣ, и заеха мѣстата си.

Министър-председателят г. А. Ляпчевъ прочете правѣ следното писмо, отправено до него отъ Негово Величество Царя:

„На основание чл. 130 отъ конституцията, упълномощавамъ нашия министър-председателъ и министъръ на вътрешнитѣ работи и народното здраве да открие вмѣсто мене, на 28 того, четвъртата редовна сесия на XXII-то обикновено Народно събрание.

24 октомври 1930 г.

Борисъ III.

Следъ това министър-председателят г. А. Ляпчевъ прочете следното тронно слово:

„Господа народни представители! Постигнатият вътрешенъ редъ, който тъй щастливо господствува въ страната, дава възможность да се зароботи съ общи усилия къмъ нови постижения за благоденствието на народа.

Господа народни представители! България е въ добри отношения съ всички държави. Въ стремежа за пълното обезпечаване на външния миръ, чрезъ възстановяване на равноправието между държавитѣ и чрезъ взаимно зачитане на народноститѣ, България охотно дава своето съдействие, съ което печели довърне и симпатии.

Господа народни представители! Грижитѣ на правителството за настаняване на бѣжанцитѣ и за възстановяване на пострадалитѣ области отъ землетресението се привършватъ успѣшно и задоволително.

Разстроено равновесие въ свѣтовното стопанство напоследъкъ се отрази въ голѣмото и бързо спадане на ценитѣ на зърненитѣ храни у насъ. Това особено засѣга задължителнитѣ земледѣлци, въ помощъ на които правителството взема и ще взема подходящи мѣрки.

Господа народни представители! Известно ви е моето задомяване съ Нейно Кралско Височество княгиня Джованна Савойска, дъщеря на Негово Величество Викторъ-Емануилъ III, краля на Италия, и на августейшата му съпруга, Нейно Величество Елена, кралица на Италия. Азъ и Нейно Величество Царица Йоанна сме дълбоко трогнати отъ народнитѣ симпатии и поздравитѣ, съ които се посрещна това щастливо и радостно събитие за България и моя домъ и за които изказваме на всички нашата сърдечна благодарность.

Господа народни представители! Презъ текущата сесия правителството ще подложи на ваше обсъждане и одобрение редъ законопроекти, между които законопроектитѣ:

- 1) за общинитѣ;
- 2) за физическото възпитание на младежта;
- 3) за експортния институтъ;
- 4) за несъстоятелността.

Като призовавамъ Божието благословение върху вашитѣ трудове и като ви пожелавамъ успѣшна и плодотворна дейность, обявявамъ четвъртата редовна сесия на XXII-то обикновено Народно събрание за открита.

Да живѣе България!

София, 28 октомври 1930 г.

На първообразния съ собствената на Негово Величество ржка написано:

Борисъ III.

Председателъ на Министерския съветъ, министъръ на вътрешнитѣ работи и народното здраве:

А. Ляпчевъ

Министъръ на външнитѣ работи и изповѣданията:

А. Буровъ

Министъръ на народното просвѣщение: Ал. Цанковъ

Министъръ на финанситѣ: Вл. Молловъ

Министъръ на правосъдието: Д-ръ К. Милановъ

Министъръ на войната: Ген.-лейтенантъ Н. Бакърджиевъ

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:

Д. Мишайковъ

Министъръ на земледѣлието и държавнитѣ имоти:

Гр. Василевъ

Министъръ на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството:

Г. Данаиловъ

Министъръ на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ:

П. Стайновъ

Презъ време на четенето на писмото и на тронното слово г. председателят, г. г. подпредседателитѣ, г. г. министритѣ и всички присѣстваващи въ залата г. г. народни представители, както и присѣстваващитѣ членове на дипломатическото тѣло и публиката стояха прави.

Прочитането на тронното слово бѣ последвано съ продължителни бурни ржкоплѣскания и „Ура!“ отъ народнитѣ представители, безъ нѣкои отъ групата на земледѣлцитѣ и групата на работницитѣ.

Народниятъ представителъ Никола Петковъ, замѣстникъ на осѣдения народенъ представителъ отъ Работническата партия Аврамъ Стояновъ, излѣзе напредъ и извика: „Г. г. народни представители! Повиканъ съмъ да заемъ мѣстото на Аврамъ Стояновъ...“ Обаче квесторътъ Стоименъ Савовъ, идвайки къмъ него, му каза: „Клетва не си далъ, още не си депутатъ“, и го покани да си седне на мѣстото. Народниятъ представителъ Н. Петковъ каза: „Закълнете ме!“, които думи бѣха посрещнати отъ народнитѣ представители съ веселостъ.

Народниятъ представителъ отъ Работническата партия Христо Калайджиевъ извика „Долу фашистската диктатура! Долу дунамитѣ, съ които искате да заглушите мизерията на народа!“ Последнитѣ му думи бѣха заглушени отъ възраженията на сговориститѣ.

Негово Високопреосвѣщенство Св. Софийскиятъ Митрополитъ г. г. Стефанъ, въ съслужене съ нѣкои представители на софийското духовенство, извърши тържественъ молебенъ.

Следъ свършване на молебена, Негово Високопреосвещенство г. г. Стефанъ поръси народнитъ представители и заедно съ придружаващитъ го духовни лица напустна залага.

Председателъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открито. (Става правъ. Ставатъ прави и всички г. г. министри, г. г. подпредседателитъ, г. г. народнитъ представители, както и публиката)

Г. г. народни представители! Председателството на Народното събрание има приятния дългъ да съобщи на народното представителство за задомяването на Негово Величество Царь Борисъ III съ Нейно Величество Царица Йоанна, дъщеря на италианския кралъ Викторъ Емануилъ III (Продължителни бурни ржкоплъскания и викове „Ура!“ отъ всички страни) — задомяване, което съставлява една забележителна дата въ историята на България.

Сподълййки радостта на българския народъ, некание, народнитъ представители, дадемъ изразъ на нашитъ чувства, като отправимъ най-гопли поздравии на италианския народъ, отъ сръдата на който иде българската царица. (Бурни ржкоплъскания и викове „Ура!“ отъ всички страни)

Н. Петковъ (раб): Представителитъ на работния народъ сж противъ

Отъ сговориститъ: Долу! Нѣмашъ думата! (Оживление)

Т. Кожухаровъ (д. сг): Ти още не си далъ клетва.

Председателъ: Г. г. народни представители! Тия изрази на радостъ и благодарностъ ще бждатъ дълбоки и поради това, че представителитъ на Народното събрание, въ лицето на неговия председателъ, както и представителитъ на управлението, бѣха предметъ на най-искрени и сърдечни симпатии и уважения отъ страна на италианския народъ и неговитъ представители презъ време на пребиваването на нашата делегация въ Италия.

Ето защо азъ моля почитаемото народно представителство да натовари председателството да стане тълкувателъ

на вашитъ чувства, като отправи съответнитъ поздравии и изрази вашата благодарностъ къмъ италианския народъ чрезъ неговитъ институти — сената и камарата на депутатитъ.

Да живѣе Негово Величество Царьтъ!

Да живѣе Нейно Величество Царицата!

Да живѣе българскиятъ народъ! (Продължителни бурни ржкоплъскания и викове „Ура!“ отъ всички страни)

(Г. председателъ, г. г. подпредседателитъ, г. г. министритъ, г. г. народнитъ представители, както и публиката сѣдатъ)

Има думата г. министъръ-председателъ.

Министъръ-председателъ А. Ляпчевъ: Г. г. народни представители! Тържествата по бракосъчетанието, които започнаха въ родната земя на Нейно Величество Царицата, ще продължатъ. Надѣвамъ се следъ два Тѣхни Величества да пристигнатъ въ нашата столица. По този случай ще се извърши благословия за брачния обрядъ, ще има и молебенъ въ църквата „Александъръ Невски“. Сметамъ, че г. г. народнитъ представители ще бждатъ на това народно тържество.

Предъ видъ на това, азъ правя предложение да отложимъ заседанията на Народното събрание до 11 ноемврий включително т. е. на 12 ноемврий да започнемъ работата, която ни предстои.

Предлагамъ за следното заседание следния дневенъ редъ:

1. Изборъ на комисии и
2. Полагане клетва отъ народнитъ представители-замѣстници.

Председателъ: Къито приематъ предложението на г. министъръ-председателя, моля, да вдигнатъ ржка. Болшинство. Събранието приема.

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 17 ч 40 м.)

Председателъ: **Н. НАЙДЕНОВЪ**

Подпредседатели: **А. ХРИСТОВЪ**
В. ДИМЧЕВЪ

Секретарь: **В. ДАСКАЛОВЪ**

Началникъ на Стенографското отдѣление: **Д. АНТОНОВЪ**

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Стр.

Писмо отъ Негово Величество Царя, съ което упълномощава министъръ-председателя А. Ляпчевъ да открие отъ негово име четвъртата редовна сесия на XXII-то обикновено Народно събрание (Прочитане)	3
Тронно слово при откриване сесията (Прочитане)	3
Водосветъ и молебенъ при откриване сесията	3
Задомяване — съобщение на председателството за задомяването на Негово Величество Царь Борисъ III съ Нейно Величество Царица Йоанна, дъщеря на италианския кралъ Викторъ Емануилъ III.	4

Стр.

Поздравии — решение на Народното събрание председателството да отправи съответнитъ поздравии и изрази благодарностъ къмъ италианския народъ чрезъ неговитъ институти — сената и камарата на депутатитъ	4
Народно събрание — заседания. Предложение (устно) отъ министъръ-председателя А. Ляпчевъ за отлагане заседанията за 12 ноемврий т. г. по случай тържествата по бракосъчетанието на Тѣхни Величества Царя и Царицата. (Прието)	4
Дневенъ редъ за следното заседание	4